

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Comitetul Executiv al Găgăuziei, reprezentat de Andrei Sobor și de către Președintele Adunării Populare a Găgăuziei,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei și Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului Găgăuziei, terț Serviciul Fiscal de Stat cu, privire la anularea actelor administrative,

împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 25 aprilie 2019, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului Găgăuziei, terț Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat anularea legii locale nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta de întreprinzător și a hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la legea UTA Găgăuzia privind patenta de întreprinzător.

În motivarea acțiunii Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a indicat că efectuând controlul legalității Legii locale a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător și examinând adresarea șefului Serviciului Fiscal de Stat privind anularea ca fiind ilegală a actului administrativ menționat, a constatat că la emiterea actului administrativ au avut loc abateri de la legislație. În adresa pârâților a fost expediată notificarea nr. 1304 OT5-124 din 14 martie 2019, la care răspuns nu a parvenit.

A menționat că legea este în contradicție cu alte legi și că a fost adoptată cu încălcarea competenței. Legea UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, este similară prin conținutul său

și structura sa cu Legea UTA Găgăuzia nr. 52-XXI/III din 29 septembrie 2006 cu privire la patenta de întreprinzător.

A specificat că prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătorei Comrat, acțiunea a fost admisă și s-a anulat Legea UTA Găgăuzia cu privire la patenta de întreprinzător nr. 52-XXI/III din 29 septembrie 2006, ca ilegală în fond, fiind emisă cu încălcarea prevederilor legii și a competenței.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Comrat, au fost respinse apelurile declarate de Adunarea Populară a Găgăuziei și de Bașcanul Găgăuziei, și a fost menținută hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătorei Comrat.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, au fost recunoscute inadmisibile recursurile declarate de către Adunarea Populară a Găgăuziei și de către Mariana Radu, în interesele Bașcanului Găgăuziei (dosarul nr. 3ra-1521/18).

Astfel, adoptând și promulgând Legea UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, organul legislativ și Guvernatorul Autorității Executive a Găgăuziei au ignorat hotărârile instanțelor de judecată sus menționate.

A relatat că conform art. 2 al Legii nr. 344 din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al UTA Găgăuzia, aceasta este administrată în baza Constituției R. Moldova, a prezentei Legi și altor legi ale R. Moldova, a Regulamentului UTA Găgăuzia și actelor normative ale Adunării Populare a Găgăuziei, care nu sunt în contradicție cu Constituția și Legislația R. Moldova. Conform art. 7 al legii menționate, autoritatea reprezentativă a UTA Găgăuzia este Adunarea Populară, investită cu dreptul de a adopta acte normative, în limitele competenței sale. Prevederile art. 12 alin. (1) și alin. (2) lit. d) stipulează că, de competența Adunării Populare ține adoptarea actelor normative a căror executare este obligatorie pe teritoriul UTA Găgăuzia și adoptă legi locale în domeniul activității bugetar-financiare și fiscale locale.

Reclamantul consideră că achitarea pentru patentă în conformitate cu art. 13 a Legii UTA Găgăuzia nr.33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător este o impozitare ce include în sine impozitul pe venit, taxele pentru resursele naturale, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii și taxa pentru amenajarea teritoriului.

Conform art. 3 alin. (4) din Codul fiscal, impozitarea se efectuează în baza prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta, publicate în mod oficial, și care sunt în vigoare pe perioada stabilită pentru achitarea impozitelor și taxelor.

Astfel, competența Adunării Populare a Găgăuziei este limitată de legislația în vigoare, însă impunerea activității de întreprinzător inclusiv și aceea prin patentă, se reglementează de legile organice ale Parlamentului R. Moldova.

Cuantumul taxei lunare pentru patenta de întreprinzător stabilit în Legea locală în mai multe cazuri diferă în comparație cu Legea R. Moldova atât în partea micșorării, cât și invers. Aceste fapte dovedesc despre încălcarea din partea organelor publice în aplicarea tarifelor pentru patenta de întreprinzător.

Reclamantul a mai invocat că textul legii trebuie să corespundă actelor normative, astfel încât o persoană să poată adapta comportamentul său normelor

existente. Legea urmează să asigure o reglementare uniformă între prevederi și să excludă paralelismul, care duce la incertitudine juridică. La emiterea și adoptarea legii locale contestate nu au fost luate în considerare normele de drept sus menționate. Or, actul administrativ contestat, Legea UTA Găgăuzia nr.33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, a fost adoptată cu încălcarea legislației și cu depășirea competenței.

La 14 mai 2019, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de completare a acțiunii prin care a solicitat admiterea acțiunii cu privire la controlul normativ.

În motivarea cererii a invocat că a prezentat motive suplimentare pentru depunerea acțiunii și a făcut trimitere la prevederile Codului administrativ al R. Moldova, anume la art. 258 alin. (1), art. 189 alin. (3), art. 191 și art. 224 alin. (1) lit. e).

La 06 iunie 2019, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei cu privire la anularea hotărârii nr. 5/14 din 04 februarie 2019 privind aprobarea Regulamentului de funcționare a patentei de întreprinzător pe teritoriul UTA Găgăuzia, ca fiind ilegal și adoptat cu încălcarea legislației.

În motivarea acțiunii Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, a invocat că efectuând controlul asupra legalității actelor administrative adoptate de Comitetul Executiv al Găgăuziei, a constatat ca fiind ilegală hotărârea nr. 5/14 din 02 februarie 2019 privind aprobarea Regulamentului de funcționare a patentei de întreprinzător pe teritoriul UTA Găgăuzia. În adresa pârâtului a fost expediată notificarea nr. 1304OT5-186 din 15 aprilie 2019, la care răspuns nu a parvenit.

A indicat că prin hotărârea dată, Comitetul Executiv al Găgăuziei a aprobat Regulamentul privind funcționarea patentei individuale de întreprinzător pe teritoriul UTA Găgăuzia, care urmează a fi anulat.

Conform art. 13 alin. (3) din Legea nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al UTA Găgăuzia, legea locală intră în vigoare la data publicării, dacă ea nu prevede altfel.

Astfel, în art. 20 al Legii UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, adoptată de Adunarea Populară a Găgăuziei este indicat că, Comitetul Executiv al Găgăuziei în termen de o lună urmează să elaboreze și să aprobe un Regulament, care va stabili forma blanchetei, modul de eliberare și prelungire a patentei individuale de întreprinzător, forma și modul de acordare a rezultatului și modul de a duce evidența. Prezenta lege intră în vigoare din ziua publicării în buletinul oficial al UTA Găgăuzia „Ekspres-Kanon”.

A menționat că această lege locală a fost publicată la 01 martie 2019 în buletinul oficial al UTA Găgăuzia „Ekspres-Kanon”. Astfel, Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr.5/14 din 04 februarie 2019, trebuia fi adoptată numai după 01 martie 2019, adică după intrarea în vigoare a Legii locale.

Legea locală a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, a fost contestată în instanța de contencios administrativ Curtea de Apel Comrat. Deoarece, Hotărârea Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia nr. 5/14 din 04 februarie 2019 a fost adoptată pentru executarea Legii UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019, drept urmare, Hotărârea

Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia nr. 5/14 din 04 februarie 2019 este, de asemenea, supusă anulării, ca fiind ilegală.

Prin încheierea din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, acțiunea Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei privind anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 5/14 din 04 februarie 2019 și acțiunea Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorul Găgăuziei privind anularea Legii locale a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător și cu privire la anularea Hotărârii Adunării Populare a Găgăuziei nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019, au fost conexe într-o singură procedură.

Prin încheierea din 04 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

Prin încheierea din 07 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile depuse de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Serviciul Fiscal de Stat, a fost casată încheierea din 04 iunie 2020 Curții de Apel Comrat și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat.

Prin hotărârea din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

S-a anulat hotărârea nr. 5/14 din 04 februarie 2019 a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia privind aprobarea Regulamentului cu privire la funcționarea patentei de întreprinzător pe teritoriul UTA Găgăuzia, ca ilegală.

S-a anulat legea locală a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta de întreprinzător, ca ilegală.

S-a anulat hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la legea UTA Găgăuzia privind patenta de întreprinzător, ca ilegală.

În motivarea soluției, instanța de judecată a conchis că legea trebuie să corespundă dispozițiilor actelor-normative și urmează să asigure o reglementare uniformă între prevederi și să excludă paralelismul legislativ, ceea ce ar duce la incertitudine juridică și la lipsa securității raporturilor juridice. Prin urmare, este evident că, prin actele normative ale autorităților teritoriale autonome cu statut juridic special, nu pot fi confirmate careva certificate de stat (la categoria cărora se referă, inclusiv și patentele de întreprinzător), sau adoptate norme ce reglementează activitatea autorităților centrale de administrare publică din R. Moldova.

Curtea de Apel Comrat consideră că, desfășurarea activității de întreprinzător printr-un sistem simplificat de înregistrare, impozitare, evidență și de dări de seamă în baza utilizării patentei de întreprinzător este reglementată de Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr. 93-XIV din 15 iulie 1998, adoptată de către Parlamentul R. Moldova ca organ reprezentativ al poporului R. Moldova și unica autoritate legislativă a statului. Adoptarea legii ce reglementează desfășurarea activității de întreprinzător în baza patentei este în competența Parlamentului R.

Moldova. Astfel, Adunarea Populară a Găgăuziei nu are împuterniciri de a adopta legi locale în domeniul dat.

Acțiunile Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat urmează a fi admise integral, iar Legea locală a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător și Hotărârea Adunării Populare a UTA Găgăuzia nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019 privind Legea UTA Găgăuzia cu privire la patenta individuală de întreprinzător, urmează a fi anulate ca fiind ilegale.

Deoarece, a fost anulată Legea locală a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, ca fiind ilegală, iar Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 5/14 din 04 februarie 2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea patentei individuale de întreprinzător pe teritoriul UTA Găgăuzia, a fost adoptată pentru executarea Legii UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019, reiese că urmează a fi anulată și Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 5/14 din 04 februarie 2019, ca fiind ilegală.

La 15 aprilie 2021, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia reprezentat de Andrei Sobor, a depus cerere de recurs nemotivată, iar la 20 aprilie 2020 recurs motivat împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

La 16 aprilie 2021, Președintele Adunării Populare a Găgăuziei a depus cerere de recurs motivată împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a amânat examinarea admisibilității recursurilor depuse de Comitetul Executiv al Găgăuziei, reprezentat de Andrei Sobor și de către Președintele Adunării Populare, Cîssa Vladimir, împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat.

S-a acordat termen recurențelor până la 09 iulie 2021, pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție a cererilor de recurs împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, redactate cu traducere în limba de stat.

La 07 iulie 2021 (prin intermediul poștei electronice) Comitetul Executiv al Găgăuziei, reprezentat de Andrei Sobor, a depus cerere de recurs tradusă în limba de stat.

În motivarea recursului s-a indicat că Legea UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător reglementează relațiile în domeniul activităților bugetare, economice, financiare și fiscale locale, aceasta este valabilă exclusiv pe teritoriul UTA Găgăuzia. Legea R. Moldova nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător, Legea R. Moldova nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Codul fiscal aprobat prin Legea R. Moldova nr. 1163 din 24 aprilie 1997, sunt valabile pe întreg teritoriul R. Moldova, inclusiv pe teritoriul UTA Găgăuzia.

Consideră că Legea UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător nu anulează efectul și nu este în

contradicție cu prevederile Legii nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător, Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Codului fiscal aprobat prin Legea R. Moldova nr. 1163 din 24 aprilie 1997 pe teritoriul UTA Găgăuzia.

Relatează că, în conformitate cu Constituția R. Moldova, pe teritoriul UTA Găgăuzia sunt în vigoare acte normative ale R. Moldova și acte normative locale ale UTA Găgăuzia, inclusiv în domeniul activităților bugetare, economice, financiare și fiscale locale. Locuitorii UTA Găgăuzia, în baza actelor normative ale R. Moldova, precum și a actelor normative ale UTA Găgăuzia au dreptul de a alege cea mai completă cale pentru a obține patenta de întreprinzător pentru activitățile desfășurate pe teritoriul UTA Găgăuzia, ca parte integrantă a R. Moldova, în baza Legii R. Moldova nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător și a Legii UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător.

A mai invocat că Curtea de Apel Comrat nu a luat în considerare faptul că, în conformitate cu articolele 4 și 5 din Legea R. Moldova nr. 397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, taxa pentru patenta de întreprinzător este o categorie de venituri totale, ale bugetelor locale.

La 09 iulie 2021 (prin intermediul poștei electronice), Președintele Adunării Populare a Găgăuziei, Cîssa Vladimir, a depus cerere de recurs tradusă în limba de stat.

În motivarea cererii de recurs a invocat că R. Moldova reprezentată de Parlament, conform art. 8 din Constituție, s-a angajat să respecte principiile și normele dreptului internațional, adoptând Legea R. Moldova nr. 344-XIII cu privire la statutul juridic special al UTA Găgăuzia (Găgăuzia Yeri). Acest act normativ a fost adoptat de către Parlamentul R. Moldova, pentru a păstra identitatea poporului găgăuz, dezvoltarea acestuia, îmbogățirea limbii și a culturii naționale, asigurând independență politică și economică. Astfel a împuternicit organele administrației publice ale UTA Găgăuzia să adopte propriile legi pentru reglementarea litigiilor care sunt în competența Adunării Populare a UTA Găgăuzia să adopte prevederi legale obligatorii pe teritoriul UTA Găgăuzia, inclusiv în domeniul activităților bugetare, financiare și fiscale locale

Consideră că Adunarea Populară Găgăuziei a adoptat Legea locală a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător, în conformitate cu competența stabilită de lege.

Relatează că, autoritățile administrației publice locale din R. Moldova, inclusiv și cele din UTA Găgăuzia, au dreptul, pe baza principiilor și normelor generale ale dreptului internațional, precum și a mai multor legi ale R. Moldova, să se bucure de independență la adoptarea deciziilor în gestionarea financiară și a dreptului la inițiativă în tot ceea ce ține de gestionarea afacerilor publice locale, exercitându-și competențele pe teritoriul administrat și în cadrul legii.

Sușține că în conformitate cu art. 62 lit.(c) din Legea R. Moldova nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală, controlul administrativ se bazează pe principiul neadmiterii limitării dreptului autorității administrației publice locale de a administra în mod autonom, în condițiile legii, afacerile ce țin de propria competență. Legea locală a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI

din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător operează exclusiv pe teritoriul UTA Găgăuzia și nu contrazice prevederile Legii R. Moldova nr. 93 din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător.

Aceasta, simplifică și facilitează dezvoltarea activității antreprenoriale, astfel, comerțul cu amănuntul începe cu o simplă cerere către primăria locală sau către Departamentul Principal de Dezvoltare Economică al UTA Găgăuzia (dacă afacerea se desfășoară pe întreg teritoriul). Totodată, statul exercită controlul asupra respectării procedurii de acordare a patentelor și reînnoirea acestora, colectării corecte a plăților.

Consideră că hotărârea din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat, este ilegală și nu conține motive pentru anularea Legii locale a UTA Găgăuzia nr. 33-C3/VI din 15 ianuarie 2019 cu privire la patenta individuală de întreprinzător și Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 247-C3/VI din 15 ianuarie 2019 privind Legea UTA Găgăuzia cu privire la patenta individuală de întreprinzător.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Hotărârea instanței de apel a fost pronunțată la 24 martie 2021.

La 29 martie 2021, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia au recepționat dispozitivul hotărârii contestate (f.d.87,89, vol. III).

La 16 aprilie 2021, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia și Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, au recepționat copia hotărârii motivate, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d.91, 93, vol. III).

La 20 aprilie 2020, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia reprezentat de Andrei Sobor, a depus motivarea recursului împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d.101-104 vol. III), astfel se atestă că recursul a fost depus în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 16 aprilie 2020, Președintele Adunării Populare a UTA Găgăuzia, a depus recurs motivat împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d.98-100, vol. III), astfel se atestă că recursul a fost depus în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 17 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia cererilor de recurs depuse de Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia reprezentat de Andrei Sobor și de Președintele Adunării Populare a UTA Găgăuzia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

La 28 mai 2021, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus referință prin care a solicitat respingerea cererilor de recurs depuse de Comitetul

Executiv al UTA Găgăuzia, reprezentat de Andrei Sobor și de Președintele Adunării Populare a UTA Găgăuzia.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia reprezentat de Andrei Sobor și de către Președintele Adunării Populare a UTA Găgăuzia, sunt inadmisibile.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia reprezentat de Andrei Sobor și de către Președintele Adunării Populare a UTA Găgăuzia, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Victor Burduh